

Sygn. akt IX Pa 58/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 października 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

Wydział IX Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący : SSO Maria Olszowska

Sędziowie: SSO Mariola Łącka /spr/

SSO Joanna Smycz

Protokolant: st. sekretarz sądowy Dagmara Mazurkiewicz

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 05 października 2017r. w Rybniku

sprawy z powództwa **A. B.**

przeciwko (...) Sp. z o. o. w P.

o wynagrodzenie i ekwiwalent za urlop

na skutek apelacji pozwanej (...) Sp. z o.o. w P.

od wyroku Sądu Rejonowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rybniku V Wydziału

z dnia 25 kwietnia 2017 r. sygn. akt V P 46/15

oddala apelację

Sędzia: Przewodniczący: Sędzia:

SSO Joanna Smycz SSO Maria Olszowska SSO Mariola Łącka

Sygn. akt IX Pa 58/17

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym w dnia 27.01.2015 r powódka A. B. wniosła o zasądzenie od strony pozwanej (...) sp. z o.o. w P. kwotę 4.162, 71 zł netto tytułem niezapłaconego wynagrodzenia za marzec 2012 r. (1.414, 48 zł) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11 kwietnia 2012 r. i z tytułu wynagrodzenia za kwiecień 2012 r. oraz ekwiwalentu za niewykorzystany urlop (2.748,23 zł) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia od 11 maja 2012 r. .

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa podnosząc, że w jej ocenie powódka nie świadczyła pracy w przedmiotowym okresie i nie należy jej się wynagrodzenie. Podkreśliła, że strony tylko pozornie łączył stosunek pracy, gdyż powódka

od wielu lat nie miała zamiaru świadczenia pracy zgodnie z powinnościami pracownika i głównym jej zamiarem było systematyczne wyrządzanie pracodawcy szkody. Dodała, że nawet jeśli powódka wykonywała jakieś czynności nie czyniła tego w celu świadczenia pracy tylko ukrycia przed pozwanym faktycznie prowadzonych działań na szkodę pracodawcy. Pozwana oświadczyła, że w tej sytuacji dochodzenie przez powódkę wynagrodzenia stanowi nadużycie prawa podmiotowego.

Sąd Rejonowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rybniku wyrokiem z dnia 25.04.2017r.

1. zasądził od pozwanej (...) Sp. z o.o. w P. na rzecz powódki A. B. kwotę 4.162,71 zł netto z tytułu wynagrodzenia za marzec 2012 r. i kwiecień 2012 r. i ekwiwalent za urlop z odsetkami ustawowymi od kwot:

a) **1.414,48 zł netto od dnia 11 kwietnia 2012 r., przy czym od 1 stycznia 2016 r. z odsetkami ustawowymi za opóźnienie,**

b) **2.748,23 zł netto od dnia 11 maja 2012 r., przy czym od 1 stycznia 2016 r. z odsetkami ustawowymi za opóźnienie;**

2. wyrokowi w pkt 1 co do kwoty 3.100,00 zł nadał rygor natychmiastowej wykonalności;

3. nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Rybniku) kwotę 208,00 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sąd ustalił, co następuje:

Powódka A. B. od 16.01.2007 r. była zatrudniona przez pozwanego (...) sp. z o.o. w P. na umowę czas określony (do 31.01.2017 r.) na stanowisku prezesa zarządu z wynagrodzeniem zasadniczym 2000 zł brutto plus premia uznaniowa, miejscem jej pracy był tartak w R. (...) M., gmina L..

Na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników spółki (...) sp. z o.o. w dniu 20 marca 2012r. podjęto uchwałę o odwołaniu powódki z funkcji członka Zarządu Spółki i weszła ona w życie z dniem podjęcia.

W dniu 30 marca 2012 r. w godzinach wieczornych do biura w R., gdzie pracowała powódka przyjechał Prezes pozwanej spółki – (...), H. M. (prezes (...) sp. z o.o.) oraz P. J. i wręczyli jej uchwałę o odwołaniu z funkcji prezesa, każąc ją podpisać i nie pozwalając powódce zabrać czegokolwiek z biura (również osobistych rzeczy) nakazali jej opuścić biuro i przekazano jej, że ma zakaz przychodzenia do zakładu i świadczenia pracy. W dniu 2 kwietnia 2012r. powódka podpisała wnioski urlopowe i okazała również kartę ciąży. Podczas pierwszych dwóch tygodni powódka korzystała z urlopu licząc, że sytuacja się wyjaśni. Z uwagi jednak na fakt, że ciąża powódki była zagrożona na okres od 11 kwietnia 2012r. otrzymała pierwsze zwolnienie lekarskie. Niezdolną do pracy powódka była do dnia porodu, który nastąpił w dniu 30 sierpnia 2012r.

W dniu 27.04.2012 r. strona pozwana rozwiązała z powódką bez wypowiedzenia umowę o pracę wskazując jako przyczynę narażenie spółki na odpowiedzialność odszkodowawczą ze względu na uszczuplenie majątku powierzonego powódce w wyniku kradzieży i niegospodarności oraz wykorzystywanie mienia spółki do celów prywatnych bez ekwiwalentu. Pozwana uściśliła, że dotyczy to między innymi organizowania wywozu z zakładu powierzonego pracodawcy mienia w tym kory i biomasy drzewnej bez jednoczesnej rejestracji tych zdarzeń, gospodarki magazynowej, niszczenia zapisów monitoringu poprzez wykasowania niektórych okresów, sprzedaż powierzonego pracodawcy majątku za rażąco niską cenę, wykorzystywania składników majątku pracodawcy do celów prywatnych bez ekwiwalentu a to wszystko w okresie co najmniej ostatnich 6 miesięcy.

Sąd Rejonowy w Rybniku wyrokiem z dnia 22.02.2013 r. (sygn. akt VP 241/12) uwzględnił powództwo A. B. o zasądzenie od pozwanego (...) sp. z o.o. w P. odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę. Postępowanie zakończyło się prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach w dniu 24 października 2013r.

(sygn. IX Pa 48/13) oddalającym apelację pozwanego co do meritum (Sąd Okręgowy zmniejszył jedynie wysokość przyznanego powódce odszkodowania).

Za okres od 1 marca 2012r. do 31 marca 2012r. powódka winna była otrzymać od pozwanej (do dnia 10 kwietnia 2012 r.) zgodnie z sporządzoną u pozwanej listą płac kwotę 2000 zł brutto (1.414,48 zł netto) tytułem wynagrodzenia zasadniczego. Natomiast za okres od 1 kwietnia 2012r. do 27 kwietnia 2012r miała otrzymać następujące świadczenia: tytułem wynagrodzenia zasadniczego (133 zł brutto), wynagrodzenia za urlop (610,34 zł brutto), wynagrodzenia chorobowego (1.398,59 zł brutto), z tytułu ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy (1.549,28 zł brutto) i to wszystko łącznie (2.748, 23 zł netto) do dnia 10 maja 2012r.

Państwowa Inspekcja Pracy w piśmie z dnia 24.08.2012 r. wskazała, że po przeprowadzeniu kontroli u strony pozwanej stwierdza niewypłacenie powódce przez pozwaną spółkę wynagrodzenia za miesiąc marzec i kwiecień 2012 r. oraz ekwiwalentu za niewykorzystany urlop.

Prawomocnym wyrokiem z dnia 11 lutego 2015 roku Sąd Rejonowy w Rybniku (sygn. akt V P 37/14) uznał roszczenie A. B. przeciwko (...) sp. z o.o. w R. dotyczące zasądzenia na jej rzecz kwoty niewypłaconego wynagrodzenia za marzec i za kwiecień 2012r. oraz ekwiwalentu za urlop. Spółka (...) (gdzie powódka była zatrudniona na stanowisku pracownika administracyjno-biurowego w okresie od dnia 6 lipca 2009r. do dnia 27 kwietnia 2012r.) wydierżawiała (...) sp. z .o.o. teren tartaku.

Pozwana spółka złożyła zawiadomienia do prokuratury dotyczące popełnienia przestępstw przez powódkę, do chwili obecnej nie przedstawiono jednak powódce nawet zarzutów.

Sąd Rejonowy ustalił stan faktyczny na podstawie dokumentów, których prawdziwości strony nie kwestionowały oraz zeznań powódki, którym dał wiarę i świadkom H. M., co do faktów , które korelowały z pozostałymi dowodami zebranymi w sprawie. W związku z nieusprawiedliwionym niestawiennictwem na kolejnych rozprawach prezesa zarządu pozwanej pominięto dowód z zeznań pozwanej (przedłożone zaświadczenie lekarskie nie było od lekarza sądowego), jak również dowód z zeznań A. P..

Sąd I instancji uznał, że roszczenie powódki dotyczące należnego wynagrodzenia za pracę i ekwiwalentu za urlop wraz z ustawowymi odsetkami za miesiąc marzec i kwiecień 2012 zasługiwało na uwzględnienie. Podkreślił , iż nie było sporu co do wysokości świadczeń za ww. okresy, strona pozwana jedynie twierdziła, że wynagrodzenie za powyższy okres powódce się nie należy z uwagi na przyczyny wskazane w odpowiedzi na pozew.

Sąd Rejonowy podniósł, że jednym z podstawowych elementów stosunku pracy jest wynagrodzenie, a jego wypłacanie w terminie jednym z podstawowych obowiązków pracodawcy, co wynika z art.94 kp.

Na mocy art.84 k.p. pracownik nie może zrzec się prawa do wynagrodzenia ani przenieść tego prawa na inną osobę. Nadto art. 85 § 1 k.p. stanowi, że wypłaty wynagrodzenia za pracę dokonuje się co najmniej raz w miesiącu, w stałym i ustalonym z góry terminie, a § 2 tego samego przepisu stanowi, że wynagrodzenie za pracę płatne raz w miesiącu wypłaca się z dołu, niezwłocznie po ustaleniu jego pełnej wysokości, nie później jednak niż w ciągu pierwszych 10 dni następnego miesiąca kalendarzowego. Natomiast po myśli art.86 § 1 k.p. pracodawca jest obowiązany wypłacać wynagrodzenie w miejscu, terminie i czasie określonych w regulaminie pracy lub w innych przepisach prawa pracy. Wypłaty wynagrodzenia dokonuje się w formie pieniężnej.

Przepis art. 171 § 1 kp stanowi zaś, że w przypadku niewykorzystania przysługującego urlopu w całości lub w części z powodu rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy pracownikowi przysługuje ekwiwalent pieniężny.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że powódka została zatrudniona u pozwanej na podstawie umowy o pracę z dnia od 16.01.2007 r. na czas określony (do 31.01.2017 r.) na stanowisku prezesa zarządu.

Wynagrodzenie ustalone zostało jako płaca miesięczna w wysokości 2000 zł brutto plus premia uznaniowa.

Za miesiąc marzec i kwiecień 2012r. powódka nie otrzymała należnego wynagrodzenia. Nie otrzymała również ekwiwalentu za urlop. Pozwana w odpowiedzi na pozew wskazała, że nie wypłaciła wynagrodzenia, pomimo naliczenia go przez pracownika księgowości pozwanej, z uwagi na zastrzeżenia do pracy powódki. Wysokość należnego wynagrodzenia i ekwiwalentu była bezsporna i wyniosła 1.414,48 zł netto za marzec 2012 r. i 2.748, 23 zł netto za kwiecień 2012 r. wraz z ekwiwalentem. Dodatkowo potwierdzały ją listy płac. Wskazać należy, że w kwietniu powódka przebywała na zwolnieniu chorobowym oraz na urlopie, więc nie musiała świadczyć pracy i należy jej się za ten okres świadczenie. Natomiast w marcu wykonywała pracę, przy czym zastrzeżenia pozwanej co do jakości pracy nie mają wpływu na prawo do wynagrodzenia, tym bardziej, że na liście płac wskazano, iż powódka powinna otrzymać wynagrodzenie.

W sprawie o wynagrodzenie ciężar dowodowy zgodnie z art. 6 k.c. spoczywał na pozwanej. Pozwana wskazała kwotę należnego wynagrodzenia i ekwiwalentu za urlop przedkładając listy płac a więc nie kwestionowała, iż powódka ma prawo do tych świadczeń, jednakże odmówiła ich wypłaty powołując się na różne okoliczności (np. działanie przez powódkę na szkodę pozwanej, kradzieże, malwersacje, itd.), które do tej pory jednak nie potwierdziły się. Co istotne- pozwana w ogóle ww. okoliczności nie wykazała odpowiednimi środkami dowodowymi, jedynie o nich wspomniała w odpowiedzi na pozew. W ocenie Sądu Rejonowego jeśli pozwana uważała, że powódka narusza obowiązki pracownicze w stopniu rażącym mogła rozwiązać z nią umowę wcześniej (choćby na początku marca 2012 r.). Skoro tego jednak nie uczyniła, a powódka w marcu 2012 r. pracowała, a w kwietniu 2012 r. pozwana udzieliła jej urlopu wypoczynkowego a później (od 11.04.) powódka była niezdolna do pracy (z powodu ciąży), to należą jej się stosowne świadczenia. Pozwany sam w odpowiedzi na pozew potwierdza, że powódka wykonywała w marcu 2012 r. czynności pracownicze, formułuje jednak teorie, że takie postępowanie powódki nie miało na celu świadczenia pracy tylko ukrycia przed pozwanym faktycznie prowadzonych działań na jego szkodę. Jest to argumentacja nielogiczna i absurdalna, zwłaszcza w kontekście twierdzeń pozwanego, że powódka czyniła tak od wielu lat. W aktach osobowych powódki brak jest jakichkolwiek kar porządkowych nałożonych przez przełożonych pozwanej na powódkę, do chwili obecnej nie przedstawiono także powódce żadnych zarzutów karnych, jak również nie prowadzone jest przez pozwaną żadne cywilne postępowanie przeciwko powódce. Zauważyć należy, iż pozwana bezsprzecznie uważała, że wiąże ją stosunek prawny z powódką aż do 27.04.2012 r. (w tym w zakresie uprawnień oraz obowiązków pracodawcy i pracownika), bo z taką datą złożyła jej oświadczenie o rozwiązaniu z nią umowy o pracę i taka data widnieje w świadectwie pracy.

Mając powyższe na uwadze Sąd I instancji stwierdził, że nie było żadnych okoliczności, które uzasadniałyby niewypłacenie przez pozwanego należnych powódce świadczeń za dochodzony okres. To właśnie powoływanie się wciąż i to po czasie na pewne okoliczności (które zresztą nie zostały do tej pory potwierdzone) celem odmowy wypłaty powódce świadczeń stanowić może nadużycie prawa, bo na pewno nie jest naruszeniem art. 8 kp wytoczenie niniejszego powództwa przez powódkę.

Dlatego też Sąd Rejonowy zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 4162, 71 zł netto tytułem wynagrodzenia za marzec oraz kwiecień 2012 r. i ekwiwalentu za urlop. O odsetkach ustawowych za opóźnienie orzeczono na podstawie zgodnie z art. 481 k.c. w zw. z art. 300 k.p.. Wyrokowi nadano rygor natychmiastowej wykonalności zgodnie z art. 477² § 1 zd. pierwsze k.p.c. co do kwoty 3100 zł. Pozwany pomimo nałożonego na niego obowiązku nie przedłożył wyczenia średniego miesięcznego wynagrodzenia powódki, obliczonego jak ekwiwalent za urlop, w tej sytuacji przyjął wysokość średniego wynagrodzenia brutto wskazanego przez powódkę.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 98 k.p.c., Sąd nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Rybniku) kwotę 208 zł (=4162, 71 zł x 5%) tytułem opłaty od pozwu, której powód nie miał obowiązku uiścić, ustaloną zgodnie z art. 13 ust. 1 i art. 21 u.k.s.c.

Apelację od powyższego wyroku wniosła strona pozwana.

Skarżąc wyrok w całości wniosła o :

1. rozpoznanie apelacji na rozprawie (art.505¹⁰ par.2 kpc) z pominięciem przepisów o postępowaniu uproszczonym (art.505⁷ kpc),
 2. uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do rozpoznania Sądowi I instancji z wyłączeniem przepisów o postępowaniu uproszczonym,
 3. pozostawienie Sądowi I instancji rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego z uwzględnieniem wniosku pozwanego o ich przyznanie od powódki,
- oraz w pierwszej kolejności o:
4. wstrzymanie rygoru natychmiastowej wykonalności zaskarżonego wyroku,
 5. wyjaśnienie przyczyny niestawiennictwa się świadka A. P. na ostatniej rozprawie , a to wobec jej zapewnienia, iż nie otrzymała żadnego wezwania.

Strona skarżąca zarzuciła:

1. naruszenie prawa materialnego poprzez :
 - a) naruszenie art. 6 kc polegającego na wadliwym przyjęciu, iż ciężar dowodu w całości spoczywa na pozwanej spółce i tym samym zwolnienia powódki z obowiązku dowodzenia realnego istnienia stosunku pracy i faktycznego świadczenia pracy,
 - b) naruszenie art.22 par.1 kp w zw. z art.100 kp poprzez przyjęcie, iż o istnieniu stosunku pracy decydują same kwestie formalne w postaci istnienia pisemnej umowy oraz możliwości wyliczenia składników wynagrodzenia a wskazane powyżej przywołanej regulacji przesłanki merytorycznej są bez znaczenia,
 - c) naruszenie art.80 kp i art.82 kp poprzez przyjęcie, iż wynagrodzenie może przysługiwać w sytuacji wykonywania przez pracownika innych czynności niż praca na rzecz pracodawcy i to ze szkodą dla pracodawcy oraz przy braku po stronie pracownika zamiaru świadczenia pracy na rzecz pracodawcy lecz potraktowanie formalnego zatrudnienia jak sposobność do uzyskiwania nienależnych korzyści finansowych,
 - d) art.92 kp poprzez przyjęcie, iż świadczenie za okres niezdolności do pracy jest należne pomimo braku realnego istnienia stosunku pracy,
 - e) art.171 par.1 kp w zw. z art.152 par.1 kp poprzez wadliwe przyjęcie, iż może powstać roszczenie o wypłatę ekwiwalentu za niewykorzystany urlop w sytuacji braku realnego stosunku pracy, braku zamiaru świadczenia pracy, braku świadczenia pracy, braku przymiotu „ pracownika” po stronie domniemanego uprawnionego,
 - f) art.8 kp poprzez przyjęcie, iż prowadzenie przez pracownika działalności szkodliwej dla pracodawcy pod pozorem świadczenia pracy i wywodzenie z tego roszczeń o wypłatę wynagrodzenia nie stanowi nadużycia prawa,
 - g) art.94 kp i art.171 par.1 kp poprzez zastosowanie tych regulacji do stanu faktycznego dotyczącego jedynie pozornego stosunku pracy,
2. naruszenie prawa procesowego w stopniu mającym istotny wpływ na wynik sprawy:
 - a) naruszenie art. 245 kpc poprzez wadliwe przyjęcie, iż takie formalne dokumenty jak umowa o pracę, oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę , listy płac mogły stanowić potwierdzenie istnienia realnego stosunku pracy w 2012r. w sytuacji, gdy pozwany nie nadawał im takiego znaczenia i nie sporządził dokumentów na taką okoliczność oraz zaprzeczył istnieniu realnego stosunku pracy w 2012r.,

b) naruszenie art.233 kpc oraz wadliwe ustalenie stanu faktycznego sprawy poprzez bezzasadne przyjęcie, iż pomiędzy stronami istniał realny stosunek pracy w 2012r. a powódka świadczyła pracę w sytuacji zaprzeczenia temu przez pozwanego i braku przedłożenia przez powódkę jakichkolwiek dowodów mogących potwierdzać realność stosunku pracy i świadczenia przez nią pracy,

c) naruszenie art.231 kpc poprzez błędne przyjęcie założenia, iż czynności księgowe dotyczące sporządzania list płac przez pracownika zewnętrznego biura rachunkowego mogą stanowić oświadczenie pracodawcy o uznaniu tak określonych kwot jako wymagalnego roszczenia domniemanego pracownika,

d) naruszenie art.231 kpc poprzez błędne przyjęcie, iż można konstruować twierdzenia o uznaniu roszczeń pracowniczych dotyczących okresu marzec i kwiecień 2012r. w oparciu o wcześniej zawartą umowę o pracę nierealizowaną przez powódkę w tym okresie, oświadczenie pracodawcy o rozwiązaniu stosunku pracy, sporządzenia list płac w sytuacji, gdy pozwany temu zaprzeczył a okoliczności te winny zostać wykazane bezpośrednimi dowodami przez powódkę wywodzącą z nich korzystne dla niej skutki prawne,

e) naruszenie art.232 kpc poprzez obciążenie pozwanego w całości ciężarem dowodzenia przy jednoczesnym zwolnieniu z tego obowiązku powódki pomimo , iż to powódka opierała roszczenie na okoliczności realnego istnienia stosunku pracy i wykonywania pracy, na co nie przedłożyła żadnych wiarygodnych dowodów,

f) nierozpoznanie istoty sprawy w zakresie podniesionego przez pozwanego zarzutu merytorycznego nieistnienia w okresie 2012r. realnego stosunku pracy i niewykonywania przez powódkę czynności pracowniczych w tym okresie wobec uprzedniego zaniechania przez powódkę realizacji umowy o pracę,

g) naruszenie przepisów art.217,227 oraz art.328 par.2 kpc poprzez bezzasadne pominięcie zawnioskowanych przez pozwanego w odpowiedzi na pozew dowodów z zeznań świadka A. P., przesłuchania pozwanego, dowodu z opinii biegłego w sytuacji niewątpliwej konieczności przeprowadzenia tychże dowodów,

h) naruszenie art.214¹ par.1 kpc poprzez wadliwe przyjęcie, iż regulacja ta obliuguje do odmowy usprawiedliwienia niestawiennictwa niezależnie od przyczyn nieprzedstawienia zaświadczenia od lekarza sądowego ze skutkiem zwolnienia Sądu z wszechstronnego rozpoznania przyczyn niestawienia się i przyczyn braku przedłożenia zaświadczenia od lekarza sądowego,

i) naruszenie art.236 kpc poprzez zaniechanie ujęcia w postanowieniach dowodowych istotnych w niniejszej sprawie okoliczności faktycznych co doprowadziło do wadliwego przeprowadzenia dowodu z przesłuchania świadka oraz spowodowało pominięcie przez Sąd dalszych dowodów ze źródeł osobowych jako w ocenie Sądu zbędnych ,

j) naruszenie art.505⁷ kpc poprzez jego niezastosowanie pomimo, iż niniejsza sprawa jest całkowicie wyjątkowa, zawiła i wymaga wiadomości specjalistycznych z zakresu księgowości do ustalenia istotnych okoliczności.

W uzasadnieniu apelacji skarżąca podniosła, że Sąd I instancji oparł się bezzasadnie na domniemaniach, iż skoro kiedyś została zawarta umowa o pracę na piśmie to taki stosunek prawny realnie istniał również w okresie objętym sporem; na domniemaniu, iż skoro były obliczane należności pracownicze powódki to tym samym powódka świadczyła pracę i jej roszczenia są niesporne oraz na domniemaniu, iż skoro pozwana złożyła oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę to tym samym przyznała istnienie realnego stosunku pracy.

Zarzuca nadto, że Sąd zignorował przy tym wyniki postępowania dowodowego, które w żaden sposób nie potwierdzają realności stosunku pracy a wręcz przeciwnie wskazują na jego fikcyjność. Sąd I instancji dokonał takich wadliwych ustaleń przyjmując, iż ciężar dowodu nieistnienia realnego stosunku pracy oraz nieświadczenia przez powódkę pracy (okoliczności negatywne) spoczywał na pozwanej w sytuacji , gdy chodzi o okoliczności stanowiące materialną podstawę powództwa, które w sposób pozytywny winna uprzednio wykazać powódka. Nie ma bowiem roszczenia ze stosunku pracy jeżeli strony nie są związane realną umową o pracę (obejmującą zgodną wolę obu stron

realizowania stosunku pracy), jak też nie ma roszczenia o wynagrodzenie za pracę jeżeli nie było pracy (roszczenie pieniężne ma być ekwiwalentem świadczeń pracowniczych zgodnych ze stosunkiem pracy).

W ocenie skarżącej Sąd I instancji skupił się jedynie na kwestii technicznej tj. czy formalnie uwidocznione na listach płac kwoty wynagrodzenia są matematycznie prawidłowe co nie dotyka w żaden sposób istoty sprawy.

W ocenie pozwanej Sąd całkowicie bezwiednie dał wiarę wyjaśnieniom powódki w sytuacji, gdy z akt wcześniejszych postępowań, które toczy się między stronami wprost wynikało, iż powódka przedstawiała przed Sądem nieprawdziwe okoliczności o braku doręczenia jej poczty elektronicznej z oświadczeniem pozwanej o rozwiązaniu stosunku pracy czy na podawanie nieprawdziwej informacji o średnich zarobkach w wysokości 3.100 zł- co zweryfikował Sąd Okręgowy w sprawie sygn. akt IX Pa 48/13. Kwestia zaś oceny zeznań powódki ma istotne znaczenie bowiem jest to jedyny dowód przeprowadzony na okoliczność świadczenia przez powódkę pracy na rzecz pozwanej spółki – inne dowody temu przeczą.

Sąd w sposób nieuzasadniony pominął zeznania przedstawiciela pozwanej spółki nie uwzględniający przedłożonego usprawiedliwienia. O ile niekwestionowanym jest, iż istnieje wymóg przedkładania usprawiedliwień sporządzonych przez lekarza sądowego to niemniej nie ma on charakteru bezwzględnego, gdyż istotna jest możliwość realnego dostępu do lekarza sądowego. Przedstawiciel pozwanej powołał się na brak możliwości dostępu do lekarza sądowego przedstawiając inny dokument medyczny.

Konstatacja Sądu o działaniu pozwanej na zwłokę jest gołosłowna i nie ma żadnego przełożenia na faktyczną możliwość przedstawiciela pozwanej stawienia się na rozprawie celem złożenia zeznań.

Równie wadliwe było pominięcie przez Sąd dowodu z zeznań świadka A. P. w sytuacji, gdy świadek ten nie otrzymał wezwania. Sąd taką decyzją uniemożliwił pozwanej spółce wykazanie dalszych istotnych okoliczności świadczących o pozorności stosunku pracy nawiązanego formalnie z powódką.

Tak samo niezrozumiałym w ocenie pozwanej jest pominięcie dowodu z opinii biegłego celem której było wykazanie w formie procesowej czym faktycznie zajmowała się powódka i jakie z tego tytułu odnosiła korzyści. Wyczerpanie oparte na dokumentach księgowych dotyczących działalności tartaku w R. dostarczyłyby wiedzy, której pozwana nie jest w stanie w innej formie przedłożyć Sądowi.

Zdaniem pozwanej nieporozumieniem jest wskazywanie przez Sąd na brak w aktach powódki kar porządkowych i dokumentów wskazujących na wykorzystanie zajmowanego stanowiska do innych celów niż świadczenie pracy, skoro wspólnicy pozwanej spółki uzyskali informacje o takim charakterze działań powódki dopiero w marcu 2012r.

Skarżący podniósł, że brak zarzutów karnych w chwili obecnej niczego nie zmienia bowiem niniejsze postępowanie nie jest postępowaniem karnym tylko cywilnym. Nie wkraczając w zakres dyspozycji z art.241 kk pozwana może jedynie poinformować, iż stosowane postępowania przygotowawcze (śledztwo i dochodzenie) są nadal w toku.

Wbrew stanowisku Sądu pozwana wskazała, iż nie była wzywana o przedłożenie średniego wyczerpania wynagrodzenia powódki jak za urlop wypoczynkowy. Niezależnie od tego pozwana powołała się na akta sprawy sygn. akt V P 241/13 i IX Pa 48/13 gdzie zalega dokument ze średnim księgowym wynagrodzeniem powódki oraz wyrok Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 24.10.2013r. sygn. akt IX Pa 48/13 wskazujący w pkt.1 sentencji wysokość tegoż wynagrodzenia w kwocie 2.033,43 zł brutto.

Mając powyższe na uwadze pozwana wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji z jednoczesnym wskazaniem, iż Sąd powinien dokonać pełnego wyjaśnienia stanu faktycznego.

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o jej oddalenie.

Podkreśliła, że od ponad pięciu lat sędownie i z pełnym zaangażowaniem – pomimo szeregu trudności- konsekwentnie dochodzi słusznych roszczeń finansowych od byłego jej pracodawcy (...) Sp. z o.o. z/s w P. z tytułu wynagrodzeń pracowniczych i ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy. Pozwana celowo wydłuża postępowanie sądowe poprzez świadome uchylanie się prezesa pozwanej spółki (...) od osobistego stawiennictwa na rozprawach sądowych oraz przez jedynie pisemnie udzielanie wymijających odpowiedzi na skonkretyzowane pytania sądowe.

Powódka zwróciła uwagę, że dochodzi roszczeń tylko do kwot pieniężnych wyliczonych przez pozwanego pracodawcę (...) Sp. z o.o. z/s w P. i zapisanych na dostępnych listach płac za okres marca i kwietnia 2012r., które zostały przedłożone do Sądu Pracy w Rybniku, choć na liście płac z marca 2012r. w wartości brutto wpisana jest kwota w wysokości 2.000,00 zł – a więc kwota zaniżona przez pozwanego pracodawcę prawdopodobnie za złość powódce, podczas gdy na wcześniejszych listach co najmniej półtora roku, wpisana była wartość brutto w wysokości 3.100,00 zł, zaś po potrąceniach na składki ZUS, na podatek otrzymywała kwotę netto w wysokości ok. 2.033,00 zł.

Nieprawdziwe są twierdzenia pozwanej, że nadużywanie praw pracowniczych oraz przez zaniebdania wyrządziła pozwanej szkodę.

Strona pozwana (...) podniosła ww zarzuty pod adresem powódki dopiero w odpowiedzi na pozew, aby uzasadnić odmowę wypłaty wynagrodzeń pracowniczych za marzec i kwiecień 2012r .oraz odmowę zapłaty ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.

Powódka podniosła, że do chwili obecnej nie przedstawiono jej ze strony organów ścigania, tj. (...) Policji czy też Prokuratury Rejonowej wB. zarzutów karnych ani też dotychczas powódka w sensie normatywnym nie posiadała statusu strony podejrzanej.

Nadto pomimo zarzutów pozwanej pod adresem powódki w przedmiocie wyrządzenia szkody w mieniu pracodawcy oraz malwersacji finansowych, strona pozwana dotychczas nie wystąpiła z żadnym formalno-prawnym powództwem przeciwko powódce.

W ocenie powódki zbędne jest przesłuchanie świadków , bo A. R. nie miała pojęcia o przedmiocie sprawy. A. P. jest prezesem (...) tj. firmy działającej na terenie tartaku w R. i współzależnionej od holdingu O. (...) sp. z o.o.

Powódka wskazała, że wobec podnoszenia przez pozwaną w stosunku do niej nieprawdziwych zarzutów , co do jej pracy stanowiących pomówienia , podejmie starania w zakresie sporządzenia prywatnego aktu oskarżenia.

W oparciu o powyższe Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Nie zachodzą wskazane przez stronę skarżącą uchybienia.

Sąd Rejonowy nie dopuścił się obrazy przepisów prawa materialnego. Zasadnie uznał, że na stronie pozwanej ciąży ciężar dowodu zgodnie z art.6 kc. Ciężar dowodu nie jest w zasadzie zależny od pozycji, jaką strona zajmuje w procesie cywilnym. W zależności od rozstrzyganych w procesie kwestii faktycznych i prawnych ciężar dowodu będzie spoczywał na tej stronie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

W okresie objętym sporem w niniejszej sprawie powódka pozostawała w stosunku pracy u strony pozwanej i to od dłuższego czasu.

Pozwana wypłacała jej wynagrodzenie do lutego 2012r. i dopiero po odwołaniu powódki z funkcji prezesa zaprzestała wypłaty należności z tytułu pracy , choć pismo rozwiązujące z nią stosunek pracy sporządziła dopiero 27.04.2012r.

Zatem na pozwanej ciążył obowiązek udowodnienia, że mimo tych okoliczności należności powódki z tytułu zatrudnienia jej się nie należą.

Pozwana nie wykazała, że powódka nie wykonywała pracę na jej rzecz w marcu 2012r. W kwietniu zaś korzystała z urlopu wypoczynkowego i była niezdolna do pracy a skoro pozostawała w stosunku pracy to zgodnie z art.80 kp,152 kp w związku z art.173 kp i 92 kp należy się powódce wynagrodzenie za pracę za miesiąc marzec oraz wynagrodzenie urlopowe i wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy , zaś na podstawie art.171 kp ekwiwalent za niewykorzystany urlop.

Chybiony jest zarzut skarżącej, że powódka nie miała w spornym okresie czasu przymiotu „pracownika” , bo przeczy temu zgromadzona dokumentacja osobowa.

Ponadto zauważyć należy , że te twierdzenia pozwanej pozostają w sprzeczności z jej zachowaniem, bo skoro skarżąca wiedziała już co najmniej od 30.03.2012r. o nienależnym wykonywaniu przez powódkę pracy , to stosunek pracy rozwiązała dopiero 27.04.2012r.

Dlatego też w ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji należycie zastosował przepisy prawa materialnego.

W ocenie Sądu II instancji Sąd Rejonowy nie dopuścił się naruszenia przepisów prawa procesowego.

W sposób dostateczny przeprowadził postępowanie dowodowe. Należycie ocenił zebrane w sprawie dowody , nie przekraczając granic swobodnej oceny dowodów zakreślonych w art.233 kpc.

Wbrew twierdzeniom apelacji świadek A. P. była dwukrotnie skutecznie wezwana na rozprawę celem przesłuchania. Pierwszy raz została wezwana na rozprawę w dniu 12.10.2016r. na adres wskazany przez pozwaną to jest na jej adres i wezwanie odebrał pracownik pozwanej w dniu 31.08.2016r . Kolejnego wezwania na rozprawę w dniu 25.04.2017r. mimo dwukrotnego awizowania nie podjęła, choć wysłano je na adres (...), (...)-(...) M.. Za pozwaną mimo prawidłowych zawiadomień o pięciu terminach rozpraw nie stawił się nikt. Nie było też żadnych przeszkód by prezes delegował jakiegoś pracownika obeznanego ze stanem sprawy na rozprawę celem przesłuchania w charakterze strony. Słusznie więc Sąd Rejonowy ocenił, że pozwana swym działaniem przedłużała postępowanie w sprawie.

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy oddalił apelację jako bezzasadną na podstawie art.385 kpc.

Sędzia Przewodniczący Sędzia

SSO Joanna Smycz SSO Maria Olszowska SSO Mariola Łacka